

**BESCHIKKING VAN
GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT**

ons kenmerk
Z/199209-360580

Op de op 16 mei 2023 ontvangen aanvraag van Mooiland te Grave,
om een ontheffing krachtens artikel 3.3, eerste lid, en 3.8, eerste lid,
van de Wet natuurbescherming voor grootschalige renovaties aan 47
woningen in Boxmeer aan de Bakelgeertstraat, Beatrixstraat,
Irenestraat, Hendrikstraat, Julianastraat, en Pastoor Kerstenstraat.

plaats / datum
's-Hertogenbosch,
2 oktober 2023

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

De heer H. Janssen
Clustermanager

BESLUIT

Onderwerp

Op 16 mei 2023 hebben wij van Mooiland een aanvraag ontvangen voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor het overtreden van verboden ten aanzien van beschermde soorten, dit als gevolg van de geplande renovaties van woningen, uit te voeren aan de Bakelgeertstraat 37, Beatrixstraat 2 t/m 5, 7, 9 t/m 13, 15 t/m 17 en 19, Irenestraat 6 & 10 t/m 20 (alleen even nummers), Hendrikstraat 17, 19, 21, 25, 27 en 31, Julianastraat 11 t/m 24 (18 niet), en Pastoor Kerstenstraat 29 t/m 41 (alleen oneven), te Boxmeer.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant besluiten, gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze ontheffing,

- I. aan Mooiland, Arnoud van Gelderweg 69, 5361 CV te Grave, de gevraagde ontheffing te verlenen, op grond van artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming, van de bepalingen als bedoeld in:
 - artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, voor de:
 - **gierzwaluw** (*Apus apus*);
 - **huismus** (*Passer domesticus*);
 - artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, voor de:
 - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);
 - artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming, voor de:
 - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);voor de periode tot en met 1 september 2026;
- II. dat de beschrijving van de activiteiten in de aanvraag, voor zover deze betrekking heeft op de soorten als bedoeld onder I, deel uitmaken van deze ontheffing;
- III. aan deze ontheffing voorschriften te verbinden die zijn opgenomen onder onderdeel 'voorschriften', en ook dat de volgende delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de deze ontheffing:
 - Ecologisch veldonderzoek p03077, 28 november 2022 (ontvangen op 15 mei 2023)
 - Activiteitenplan, projectnummer P06371, 15 mei 2023
 - Bijlage 1: overzichtstekening van de planlocatie
 - Bijlage 2: locatie(s) van de mitigerende maatregelen
 - Bijlage 3: meldingsformulier start werkzaamheden (zie voorschrift 1)

Rechtsmiddelen

Bezwaar

Is dit besluit aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u een bezwaarschrift indienen. Is het besluit niet rechtstreeks aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u alleen een bezwaarschrift indienen als het besluit directe gevolgen voor u heeft. Verstuur uw bezwaarschrift binnen 6 weken na de verzenddatum van het besluit.

U kunt uw bezwaarschrift op 2 manieren indienen:

- **Digitaal.** Op www.brabant.nl/bezwaar vindt u de link 'Bezwaar indienen'. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.
- **Per post.** Stuur uw bezwaarschrift naar:
Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum, het kenmerk en een omschrijving van het besluit waarmee u het niet eens bent;
- de reden waarom u het niet eens bent met ons besluit;
- de datum van uw bezwaarschrift en uw handtekening;
- maakt u namens iemand anders bezwaar? Stuur dan een machtiging mee.

Voeg ook een kopie toe van het besluit waarmee u het niet eens bent. Op deze manier kunnen wij uw bezwaarschrift beter in behandeling nemen.

Kunt u ons ook uw telefoonnummer en e-mailadres geven? Zo kunnen wij samen met u de beste aanpak van de behandeling van uw bezwaar bespreken.

U kunt het secretariaat van de hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Aan het indienen van een bezwaar zijn geen kosten verbonden.

Voorlopige voorziening

Als u een bezwaarschrift indient, dan heeft dit geen schorsende werking. Dat betekent dat het besluit geldt zolang uw bezwaarschrift in behandeling is. Het kan zijn dat u dit niet wilt. Bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen voor u heeft. U kunt gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een verzoek om een voorlopige voorziening vragen bij de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Er zijn kosten verbonden aan het vragen om een voorlopige voorziening (griffierecht).

U kunt ook digitaal verzoeken om een voorlopige voorziening. Zie daarvoor: rechtspraak.nl/bestuursrecht.

INHOUDSOPGAVE

Besluit.....	2
Voorschriften.....	5
Procedurele overwegingen	8
Inhoudelijke overwegingen.....	9
1. Wettelijk kader - Wet natuurbescherming	9
1.1 <i>Beschermingsregimes</i>	9
1.2 <i>Interim omgevingsverordening Noord-Brabant</i>	9
2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep	10
2.1 <i>Aangevraagde activiteiten</i>	10
2.2 <i>Onderzoek soorten</i>	10
2.3 <i>Mogelijke effecten op beschermde soorten</i>	10
2.4 <i>Alternatievenafweging</i>	10
2.5 <i>Belang van de aanvraag</i>	11
2.6 <i>Mitigerende maatregelen en staat van instandhouding</i>	11
3. Conclusie	15
Bijlage 1. Overzichtstekening van de planlocatie.....	16
Bijlage 2. Locatie van de mitigerende maatregelen.....	17
Bijlage 3. Meldingsformulier start handelingen beschermde soorten	19

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

1. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden aanvangen bekend is, doch uiterlijk 2 werkdagen voor aanvang van de activiteiten, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar ons op te sturen. Met werkzaamheden en/of activiteiten worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken van de verblijfplaatsen.
2. De ontheffinghouder dient onmiddellijk contact met ons op te nemen via info@odbn.nl indien bij het uitvoeren van de activiteiten andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen, of andere handelingen als bedoeld in onderdeel I en II van het besluit noodzakelijk zijn.
3. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van de aan deze ontheffing verbonden voorschriften.
4. Deze genoemde (rechts-)personen dienen op de hoogte te zijn van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op eerste verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
6. De ontheffinghouder dient, met inachtneming van de hier genoemde voorschriften, de mitigerende maatregelen uit te voeren zoals beschreven in de aanvraag en het activiteitenplan (hoofdstuk 5).
7. De activiteiten en hier genoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
8. Alle handelingen en bevindingen dienen door de ecooloog te worden bijgehouden in een logboek. Met handelingen worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken en het plaatsen van de tijdelijke en permanente voorzieningen. Ook dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Dit logboek dient op verzoek van een toezichthouder direct te worden overhandigd.
9. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen op basis van de aanvraag en de hier genoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de initiatieflocatie, dienen, voorafgaand aan het uitvoeren van de werkzaamheden, van de inhoud van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit aantoonbaar na te leven.
Dit ecologisch werkprotocol dient ter informatie aan ons te worden toegezonden, uiterlijk twee werkdagen voor de start van de werkzaamheden, via info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.

¹ Wat wij hieronder verstaan staat in de toelichting op het aanvraagformulier:

https://www.brabant.nl/applicaties/producten/wet_natuurbescherming_ontheffing_beschermde_soorten_16411

Specifieke voorschriften

10. *Permanente verblijfplaatsen huismus*: Per weg te nemen nestplaats van de huismus dienen minimaal twee nestkasten voor de huismus ingebouwd te worden, conform de eisen van het Kennisdocument Huismus van BIJ12 (versie 2023).
11. *Tijdelijke voorziening huismus*. De tijdelijke huismuskasten ter vervanging van de aangetroffen nesten dienen een passende broedruimte aan te bieden. Het Kennisdocument Huismus geeft aan: 'Een kunstmatige nestruimte van minimaal 12,5 x 12,5 x 12,5 centimeter en een invliegopening met een diameter van 3,4 centimeter, geeft een huismus voldoende ruimte voor het maken van een nest. Aangezien een huismus zich gemakkelijk aanpast aan de aanwezige broedruimte, is het situatieafhankelijk of een nestruimte met een lagere hoogte ook als vervangende nestplaats kan functioneren.' Indien de reeds geplaatste kasten niet aan deze afmetingen voldoen, dienen ze vervangen te worden of er moeten kasten worden bijgeplaatst. Bij het omwisselen van kasten waarbij de kast op dezelfde plek wordt geplaatst of het bijplaatsen van kasten aan hetzelfde gebouw waar nu de kast hangt, is er geen sprake van een nieuwe gewenningsperiode.
12. *Permanente voorzieningen gierzwaluw*. Ten minste één van de te plaatsen permanente nestkasten dient zo dicht mogelijk bij de huidige nestplaats geplaatst te worden, dit betekent dat ze ten minste op hetzelfde adres als de huidige nestplaats gerealiseerd moet worden en direct onder de dakrand/kantpan gerealiseerd dient te worden.
13. *Tijdelijke voorzieningen gewone dwergvleermuis*. De tijdelijke vleermuiskasten dienen conform de volgende eisen van het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis te zijn gerealiseerd:
 - De kasten ter vervanging van de zomer/paarverblijfplaats dienen minimaal 20 centimeter breed te zijn en minimaal 50 centimeter hoog te zijn. Indien de reeds geplaatste kasten niet aan deze afmetingen voldoen, dienen ze vervangen te worden of er moeten kasten worden bijgeplaatst. Bij het omwisselen van kasten waarbij de kast op dezelfde plek wordt geplaatst of het bijplaatsen van kasten aan hetzelfde gebouw waar nu de kast hangt, is er geen sprake van een nieuwe gewenningsperiode.
 - De kasten ter vervanging van de paarverblijfplaatsen dienen zo gespreid te worden dat er ten minste net zoveel mogelijke paarterritoria beschikbaar zijn als er verloren gaan.
14. *Wijze van ongeschikt maken*. Bij het ongeschikt maken van de kantpannen/kopgevels voor gierzwaluw en/of huismus dient voorkomen te worden dat vleermuizen worden opgesloten. Daarom dient er elke twee meter een exclusion voorziening geplaatst te worden.
15. *Ongeschikt maken vleermuizen*: In de drie dagen na het ongeschikt maken van verblijfplaatsen en tijdens de gehele controleronde dienen de weersomstandigheden geschikt te zijn (conform het geldende Vleermuisprotocol, met uitzondering van de neerslag, tijdens de gehele controleronde moet het droog zijn). Gestart kan pas worden na de expliciete toestemming van de ecooloog.
16. *Ongeschikt maken vleermuizen*: Alle woningen waar geschikte invliegopeningen voor vleermuizen in aanwezig zijn, dienen ongeschikt gemaakt te worden door middel van exclusion flaps zodat de gewone dwergvleermuis hierin nergens meer kan verblijven.
17. *Permanente voorzieningen gewone dwergvleermuis*. De permanente voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis dienen een binnenmaat van minimaal 50 centimeter breed en minimaal 80 centimeter hoog te hebben. Dit voorschrift wordt opgelegd, omdat de voorgestelde permanente inbouwvoorzieningen niet voldoen aan het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017). In paragraaf 3.2 van het Kennisdocument van de gewone dwergvleermuis staat dat permanente voorzieningen in muren een grootte van minimaal 50 x 80 centimeter moeten hebben. Het gaat hierbij om de verblijfsruimte, dus de binnenmaten van de verblijfplaats moeten minimaal 50 centimeter breed en minimaal 80 centimeter hoog zijn. Omdat alle voorzieningen in het kennisdocument een hoogte hebben

die groter is dan de breedte, moet de breedte dus minimaal 50 zijn en de hoogte minimaal 80.

18. *Calamiteiten*: Indien tijdens de werkzaamheden (niet zijnde ongeschikt maken) toch gewone dwergvleermuizen, huismussen of gierzwaluwen worden aangetroffen, dient het werk direct stopgezet te worden. Vervolgens dient de ecooloog geraadpleegd te worden om een plan op te stellen hoe hiermee wordt om gegaan. De werkzaamheden mogen pas hervat worden als het aangetroffen dier uit het gebouw verdwenen is. In het logboek dient te worden vastgelegd hoe er wordt omgegaan met de aanwezige soort.
19. *Algemeen*: De ontheffinghouder, zijnde Vastgoedbedrijf Mooiland te Grave, is verantwoordelijk voor het geschikt houden van de locatie voor dezelfde functies (nestplaatsen, zomerverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen) voor de gierzwaluw, huismus en gewone dwergvleermuis zoals in deze ontheffing beschreven. Dit houdt in het bijzonder in dat genoemde ontheffinghouder verantwoordelijk is voor het op correcte wijze plaatsen van permanente voorzieningen voor de soort in de nieuwbouw volgens het Kennisdocument van Gewone dwergvleermuis, Gierzwaluw en Huismus van BIJ12.
20. *Na afronding van werkzaamheden*: De tijdelijke en permanente voorzieningen dienen te allen tijde geschikt en toegankelijk te zijn voor de beschermde soorten. Daarom dienen de voorzieningen jaarlijks gecontroleerd te worden op functionaliteit en dient er, indien nodig, onderhoudt gepleegd te worden.

PROCEDURELE OVERWEGINGEN

Aanvraag

Op 16 mei 2023 hebben wij van Mooiland een aanvraag voor een ontheffing ingevolge artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen.

Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag en het activiteitenplan. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/199209.

Gedragscode

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Bevoegd gezag

Omdat de activiteit wordt verricht in de provincie Noord-Brabant zijn Gedeputeerde Staten (verder: GS) op grond van artikel 1.3 van de Wnb bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Als dit aan de orde is betrekken wij tevens de gevolgen van de activiteit voor de soorten buiten onze provinciegrens bij ons besluit.

Reguliere voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de reguliere voorbereidingsprocedure overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht toegepast.

Ontvankelijkheid

Voor de aspecten van de aanvraag waarvoor een ontheffing vanuit de Wnb is vereist hebben wij beoordeeld of de aanvraag volledig is en voldoende gegevens bevat. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een ontheffing is gevraagd.

Overige regelgeving

Bij de beoordeling van deze aanvraag zijn andere aspecten dan gerelateerd aan soortenbescherming op grond van de Wnb en de daarbij behorende regelgeving niet betrokken. Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving kan daarom aan de orde zijn, onder andere voor ruimtelijke ordening of bouwen.

INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN

1. Wettelijk kader - Wet natuurbescherming

1.1 Beschermingsregimes

Op basis van de Wet natuurbescherming zijn er drie beschermingsregimes. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Artikelen 3.1, 3.2 en 3.4 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor vogelsoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. Artikelen 3.3 en 3.4 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van de ontheffing.

Het tweede beschermingsregime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Artikelen 3.5 en 3.6 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. De artikelen 3.8 en 3.9 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een ontheffing.

Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. Artikel 3.10 van de Wnb heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten en geeft de voorwaarden waaronder GS ontheffing kunnen verlenen.

Voor alle soorten geldt in alle gevallen de algemene zorgplicht (artikel 1.11 van de Wnb). Het gaat dan zowel om beschermd als onbeschermd dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een ontheffing is verleend. Hierin wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

In artikel 5.4 van de Wnb zijn gronden opgenomen waarop een verleende ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd. De ontheffing kan in elk geval worden ingetrokken als blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

1.2 Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben ten aanzien van soortbescherming aanvullende kaders vastgesteld. Deze zijn neergelegd in paragraaf 2.6.1 van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. Voor bepaalde soorten en handelingen zijn vrijstellingen opgenomen.

2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep

2.1 Aangevraagde activiteiten

De aangevraagde activiteiten betreffen het isoleren van daken en spouwmuren van een aantal woningen aan de Beatrixstraat, Irenestraat, Hendrikstraat, Julianastraat, en Pastoor Kerstenstraat in Boxmeer. Een uitgebreide omschrijving van de activiteiten is opgenomen in de aanvraag.

2.2 Onderzoek soorten

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in de bij aanvraag gevoegde rapportages 'Ecologische veldonderzoeken huismus, gierzwaluw en vleermuizen 2022, Complex 3032, 3033, 3089 en 3050 te Boxmeer' en in hoofdstuk 3 en 4 van het 'Activiteitenplan Wet natuurbescherming, Complex 3089 Boxmeer'.

Naar aanleiding van een quickscan met veldbezoek is aanvullend onderzoek uitgevoerd naar verblijfplaatsen van huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis. Het nader onderzoek naar deze soorten heeft plaatsgevonden in 2022, op basis van de meest recente beschikbare Kennisdocumenten van de Huismus (BIJ12, versie 2.0, juni 2022), Gierzwaluw (BIJ12, versie 1.0, juli 2017) en het Vleermuisprotocol 2021 van Netwerk Groene Bureaus voor Gewone dwergvleermuis.

2.3 Mogelijke effecten op beschermde soorten

In het plangebied zijn 17 nestplaatsen van de huismus aangetroffen onder het dak en 3 nestplaatsen in tijdelijke voorzieningen. Verder zijn vier nestplaatsen van de gierzwaluw aangetroffen. Daarnaast zijn één zomerverblijfplaats en vier paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetroffen.

De aanvrager geeft aan dat door het uitvoeren van de activiteiten:

- 20 nestplaatsen van huismus;
- 4 nestplaatsen van gierzwaluw;
- 1 zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis;
- 4 paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis;

kunnen worden beschadigd of vernield en vleermuizen worden verstoord.

Dit is een overtreding van de bepalingen zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, en artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb.

2.4 Alternatievenafweging

Locatie

Het project is locatie-specifiek. Het betreft bestaande huurwoningen van Mooiland, welke gerenoveerd moeten worden. Van deze woningen voldoet het energielabel niet aan de huidige eisen met het oog op de klimaatmodellen en leefbaarheid voor de huurders. Ook zijn de woningen soms in slechte staat.

Inrichting en werkwijze

De renovatie van woningen is een standaard onderdeel van de werkzaamheden van een woningcorporatie. Door de levensduur voldoen de woningen niet meer aan de huidige eisen op het gebied van isolatie en binnenklimaat. Om dit te verbeteren zijn sloop en renovatie de enige opties. Bij deze woningtypes is gebleken dat een energetische renovatie nodig is, en dat het woningblok hierdoor weer een duurzame toekomst heeft.

Een alternatieve werkwijze voor het isoleren van de daken en spouwmuren is het aanbrengen van isolatie vanuit de binnenzijde. Dan vormt condensvorming een probleem, waardoor dit omwille van de leefbaarheid van de huurwoningen geen reëel alternatief is. Het plaatsen van een extra gevel aan de buitenzijde van de woning is kostentechnisch zo inefficiënt dat het geen haalbare optie is. Het plaatsen van een extra gevel aan de buitenzijde is kostentechnisch zo inefficiënt dat dit geen haalbare optie is. Hierdoor is het na-isoleren van de betreffende woningen door het na-isoleren van de spouwmuur op dit moment de enige reële oplossing om aan de gestelde voorwaarden van de overheid te kunnen voldoen binnen de gestelde tijd.

Planning

De werkzaamheden aan de betreffende woningen worden buiten de kwetsbare periode van de aanwezige huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis uitgevoerd. In dit geval betreffen dit het broedseizoen (maart – augustus) de paarperiode (half augustus – september) en de winterperiode (november – maart). Afhankelijk van de weersomstandigheden kunnen deze perioden langer dan wel korter zijn.

Gezien het bovenstaande is ons gebleken dat er geen redelijke alternatieven mogelijk zijn, die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

2.5 Belang van de aanvraag

De ontheffing is gevraagd op grond van de belangen ‘volksgezondheid of de openbare veiligheid’ en ‘volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten’ zoals genoemd in artikel 3.3, vierde lid, onder b, en artikel 3.8, vijfde lid, onder b, van de Wnb.

De renovatie van de woningen behorend tot de omschreven complexen wordt noodzakelijk geacht met het oog op de toekomstbestendigheid van deze woningen. In de huidige staat voldoen deze niet meer aan de eisen voor binnenklimaat zoals beschreven in het Bouwbesluit 2012. Zonder de geplande maatregelen vindt vochtintrede en condensatie plaats, waardoor schimmelvorming, bacteriën en huismijt gezondheidsrisico's kunnen veroorzaken in de vorm van allergieën en ademhalingsstoornissen.

Voor de woningen waar daken worden vervangen is sprake van een risico op loskomen van dak- en gevelpannen. Daarnaast voldoen de huidige daken momenteel niet aan de huidige eisen omtrent brandoverslag. Voor de veiligheid van de bewoners en die van voorbijgangers wordt het noodzakelijk geacht om deze daken te vervangen.

De beoogde ingreep zorgt ervoor dat het energielabel van de woningen van gemiddeld D naar gemiddeld A/A+ gaat. Als gevolg hiervan daalt de hoeveelheid gas die verstoekt wordt, waardoor de uitstoot van CO₂ en stikstofverbindingen eveneens daalt.

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat de belangen voldoende onderbouwd zijn om de ontheffing te kunnen verlenen.

2.6 Mitigerende maatregelen en staat van instandhouding

In het activiteitenplan (hoofdstuk 5, pagina 14 & 15) is beschreven welke maatregelen worden genomen om de effecten voor gierzwaluw, huismus en gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk te voorkomen. In grote lijnen gaat het om de volgende maatregelen:

Huismus

- Daken worden ongeschikt gemaakt voor huismus door het plaatsen van gootborstels.
- Ter compensatie van de te verwijderen nestplaatsen van huismus zijn tijdelijke alternatieve nestplaatsen aangeboden. Het gaat hierbij om 40 tijdelijke huismuskasten. De tijdelijke verblijfplaatsen voldoen aan de eisen zoals gesteld binnen de betreffende kennisdocumenten met betrekking tot afmetingen, oriëntatie en afstanden tot huidige verblijfplaatsen
- De mitigatie is begin maart 2023 geplaatst.
- Er wordt een vogelschoot op de 3^e panlat geplaatst waardoor ca. 50 centimeter ruimte beschikbaar is voor nestplaatsen van huismus onder de eerste twee dakpannen. Hierbij wordt een hoogte van minimaal 8 centimeter gehanteerd om voldoende ruimte te laten voor broeden.

Gierzwaluw

- Voor gierzwaluwen worden geen tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen geplaatst. De werkzaamheden worden zo gepland dat deze ter plaatse van de gierzwaluwnestplaatsen volledig buiten het broedseizoen plaatsvinden.
- Er worden twaalf nestkasten (drie per verdwijnende nestplaats) in de gevels van de te renoveren woningen ingemetseld. Deze worden ingemetseld op locaties op voldoende hoogte met vrije uitvlieg ruimte (2 meter), en richting het noorden of oosten. De verblijfplaatsen zullen worden geclusterd rond de Julianastraat en de Hendrikstraat, waar de huidige nestplaatsen zich bevinden. De vervangende nestplaatsen voldoen hiermee aan de eisen gesteld binnen het Kennisdocument Gierzwaluw versie 1.0 (BIJ12, juli 2017).

Gewone dwergvleermuis

- Daken worden ongeschikt gemaakt door het aanbrengen van exclusion flaps en rugvulling achter open stootvoegen en gevelpannen.
- Voor de te verwijderen verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis zijn 24 tijdelijke alternatieve vleermuiskasten van klein model opgehangen. De plaatsing van deze verblijfplaatsen heeft in maart 2023 plaatsgevonden, om te voldoen aan de gewenningsperiode van 6 maanden.
De tijdelijke verblijfplaatsen voldoen aan de eisen zoals gesteld binnen de betreffende kennisdocumenten met betrekking tot afmetingen, oriëntatie en afstanden tot huidige verblijfplaatsen.
- Het aanbrengen van exclusion flaps op alle openingen in de (spouw)muren die door vleermuizen gebruikt kunnen worden als vaste rust- en verblijfplaatsen. Het ongeschikt maken en de bijbehorende controlerende gebeurt tussen 1 september en 15 oktober 2023. worden de daken toegankelijk gemaakt door de lat achter de boeiboords iedere 2 meter voor ca. 60 millimeter te laten kieren. Hierdoor ontstaat een geschikte toegang naar de ruimte achter de boeiboords, en via deze ruimte kan ook de ruimte onder de pannen bereikt worden.
 - Daarnaast worden op 6 locaties binnen complex 3089 (Hendrikstraat 17 & 31, Julianastraat 11 & 24, Pastoor Kerstenstraat 29, Beatrixstraat 2) extra voorzieningen voor vleermuizen gerealiseerd, om zodoende het verlies aan spouwmuur te compenseren.
 - i. Deze vleermuiskasten bestaan uit 4 in een vierkant geschakelde kasten (bijv. VMPM1 in combinatie met de VMPM1u, Unitura). Gecombineerd geven deze geschakelde kasten een afmeting van tenminste 50x80 centimeter. Waar de gevels niet geschikt zijn om de kasten in te bouwen (te kleine ruimte of met een raam, doorgaans seniorenwoningen) wordt per kast 2x een VMP3 (Unitura) of vergelijkbaar in de overstek geplaatst.

Algemeen

- Het werken buiten de kwetsbare perioden van huismus en gierzwaluw.
 - Werkzaamheden worden uitgevoerd in kwartaal 1 t/m 3 van 2024. De werkzaamheden aan Julianastraat 11 en 24, Hendrikstraat 17 en Pastoor Kerstenstraat 41 worden afgerond vóór 15 april.
- Omdat de tijdelijke verblijfplaatsen al in maart 2023 worden geplaatst rondom de woningen zullen er maatregelen worden genomen om overtredingen tijdens de werkzaamheden te voorkomen. Dit bestaat uit de volgende zaken:
 - Er wordt geen bouwverlichting gericht op de vleermuiskasten.
 - Er vinden geen verstorende werkzaamheden plaats aan of direct rondom de kasten.
- Alle te nemen maatregelen worden in een ecologisch werkprotocol aangegeven. Dit protocol is tijdens de werkzaamheden op de locatie aanwezig en onder betrokken medewerkers bekend. Aanvullende voorwaarden uit de ontheffing worden hier tevens in meegenomen
- In het tweede kwartaal van 2025 worden, indien noodzakelijk, de tijdelijke voorzieningen weer verwijderd.

De locaties van de tijdelijke voorzieningen zijn weergegeven in bijlage 2.

De voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. Wij nemen ter borging van deze maatregelen extra voorschriften op. Het betreft de volgende aanvullende mitigerende maatregelen:

- *Permanente verblijfplaatsen huismus*: Per weg te nemen nestplaats van de huismus dienen minimaal twee nestkasten voor de huismus ingebouwd te worden, conform de eisen van het Kennisdocument Huismus van BIJ12 (versie 2023). Dit voorschrift wordt opgelegd omdat er onvoldoende is onderbouwd dat de ruimtes onder de dakpannen in de toekomstige situatie geschikt zijn voor de huismus. De daken worden geïsoleerd hetgeen invloed heeft op het (micro)klimaat onder het dak. Het kan te heet worden onder het dak, wat een negatief effect kan hebben op het broedsucces van de huismus.
- *Tijdelijke voorziening huismus*. De tijdelijke huismuskasten ter vervanging van de aangetroffen nesten dienen een passende broedruimte aan te bieden. Het Kennisdocument Huismus geeft aan: 'Een kunstmatige nestruimte van minimaal 12,5 x 12,5 x 12,5 centimeter en een invliegopening met een diameter van 3,4 centimeter, geeft een huismus voldoende ruimte voor het maken van een nest. Aangezien een huismus zich gemakkelijk aanpast aan de aanwezige broedruimte, is het situatieafhankelijk of een nestruimte met een lagere hoogte ook als vervangende nestplaats kan functioneren.' Indien de reeds geplaatste kasten niet aan deze afmetingen voldoen, dienen ze vervangen te worden of er moeten kasten worden bijgeplaatst. Bij het omwisselen van kasten waarbij de kast op dezelfde plek wordt geplaatst of het bijplaatsen van kasten aan hetzelfde gebouw waar nu de kast hangt, is er geen sprake van een nieuwe gewenningsperiode.

Dit voorschrift wordt opgenomen aangezien niet geheel duidelijk is of aan deze eis is voldaan waardoor niet beoordeeld kan worden of alle voorgestelde tijdelijke kasten voldoen aan het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2023).

- *Permanente voorzieningen gierzwaluw*. Ten minste één van de te plaatsen permanente nestkasten dient zo dicht mogelijk bij de huidige nestplaats geplaatst te worden, dit betekent dat ze ten minste op hetzelfde adres als de huidige nestplaats gerealiseerd moet worden en direct onder de dakrand/kantpan gerealiseerd dient te worden. Dit voorschrift wordt opgenomen omdat gierzwaluwen honkvast zijn en een nestplaats niet kunnen vinden als die ver van de huidige locatie is geplaatst.
- *Tijdelijke voorzieningen gewone dwergvleermuis*. De tijdelijke vleermuiskasten dienen conform de volgende eisen van het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis te zijn gerealiseerd:
 - De kasten ter vervanging van de zomer/paarverblijfplaats dienen minimaal 20 centimeter breed te zijn en minimaal 50 centimeter hoog te zijn. Indien de reeds geplaatste kasten niet aan deze afmetingen voldoen, dienen ze vervangen te worden

of er moeten kasten worden bijgeplaatst. Bij het omwisselen van kasten waarbij de kast op dezelfde plek wordt geplaatst of het bijplaatsen van kasten aan hetzelfde gebouw waar nu de kast hangt, is er geen sprake van een nieuwe gewenningsperiode.

- De kasten ter vervanging van de paarverblijfplaatsen dienen zo gespreid te worden dat er ten minste net zoveel mogelijke paarterritoria beschikbaar zijn als er verloren gaan.

Dit voorschrift wordt opgenomen aangezien niet geheel duidelijk is of aan bovenstaande punten is voldaan waardoor niet beoordeeld kan worden of alle voorgestelde tijdelijke kasten voldoen aan het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017).

- *Wijze van ongeschikt maken.* Bij het ongeschikt maken van de kantpannen/kopgevels voor gierzwaluw en/of huismus dient voorkomen te worden dat vleermuizen worden opgesloten. Daarom dient er elke twee meter een exclusion voorziening geplaatst te worden. Dit voorschrift wordt opgenomen omdat vleermuizen ook via de kantpannen in- en uit een verblijfplaats kunnen vliegen. Wanneer deze ongeschikt gemaakt worden voor huismus en/of gierzwaluw, kunnen vleermuizen worden opgesloten in de verblijfplaats en daardoor kunnen ze worden gedood als er geen andere uitvliegopeningen meer beschikbaar zijn.
- *Ongeschikt maken vleermuizen:* In de drie dagen na het ongeschikt maken van verblijfplaatsen en tijdens de gehele controleronde dienen de weersomstandigheden geschikt te zijn (conform het geldende Vleermuisprotocol, met uitzondering van de neerslag, tijdens de gehele controleronde moet het droog zijn). Gestart kan pas worden na de expliciete toestemming van de ecooloog. Dit voorschrift wordt opgenomen om te borgen dat gewone dwergvleermuizen onder geschikte weersomstandigheden de gelegenheid krijgen om zelfstandig nieuwe verblijfplaatsen op te zoeken.
- *Ongeschikt maken vleermuizen:* Alle woningen waar geschikte invliegopeningen voor vleermuizen in aanwezig zijn, dienen ongeschikt gemaakt te worden door middel van exclusion flaps zodat de gewone dwergvleermuis hierin nergens meer kan verblijven. Dit voorschrift wordt opgenomen, omdat de vleermuizen zich kunnen verplaatsen naar nieuwe verblijfplaatsen binnen het plangebied, nadat hun huidige verblijfplaatsen ongeschikt zijn gemaakt.
- *Permanente voorzieningen gewone dwergvleermuis.* De permanente voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis dienen een binnenmaat van minimaal 50 centimeter breed en minimaal 80 centimeter hoog te hebben. Dit voorschrift wordt opgelegd, omdat de voorgestelde permanente inbouwvoorzieningen niet voldoen aan het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017). In paragraaf 3.2 van het Kennisdocument van de gewone dwergvleermuis staat dat permanente voorzieningen in muren een grootte van minimaal 50 x 80 centimeter moeten hebben. Het gaat hierbij om de verblijfsruimte, dus de binnenmaten van de verblijfplaats moeten minimaal 50 centimeter breed en minimaal 80 centimeter hoog zijn. Omdat alle voorzieningen in het kennisdocument een hoogte hebben die groter is dan de breedte, moet de breedte dus minimaal 50 zijn en de hoogte minimaal 80.
- *Calamiteiten:* Indien tijdens de werkzaamheden (niet zijnde ongeschikt maken) toch gewone dwergvleermuizen, huismussen of gierzwaluwen worden aangetroffen, dient het werk direct stopgezet te worden. Vervolgens dient de ecooloog geraadpleegd te worden om een plan op te stellen hoe hiermee wordt om gegaan. De werkzaamheden mogen pas hervat worden als het aangetroffen dier uit het gebouw verdwenen is. In het logboek dient te worden vastgelegd hoe er wordt omgegaan met de aanwezige soort. Dit voorschrift wordt opgenomen ter borging van het zorgvuldig handelen tijdens de werkzaamheden en ter voorkoming van onnodige verstoring van gewone dwergvleermuis, gierzwaluw of huismus.
- *Algemeen:* De ontheffinghouder, zijnde Vastgoedbedrijf Mooiland te Grave, is verantwoordelijk voor het geschikt houden van de locatie voor dezelfde functies (nestplaatsen, zomerverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen) voor de gierzwaluw, huismus en gewone dwergvleermuis zoals in deze ontheffing beschreven. Dit houdt in het bijzonder in dat

genoemde ontheffinghouder verantwoordelijk is voor het op correcte wijze plaatsen van permanente voorzieningen voor de soort in de nieuwbouw volgens het Kennisdocument van Gewone dwergvleermuis, Gierzwaluw en Huismus van BIJ12.

- *Na afronding van werkzaamheden:* De tijdelijke en permanente voorzieningen dienen te allen tijde geschikt en toegankelijk te zijn voor de beschermde soorten. Daarom dienen de voorzieningen jaarlijks gecontroleerd te worden op functionaliteit en dient er, indien nodig, onderhoudt gepleegd te worden. Dit voorschrift wordt opgenomen om het functioneren van de nieuw aangebrachte verblijfplaatsen te waarborgen.

Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis, gierzwaluw en huismus niet in het geding door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden.

3. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij gevraagde ontheffing. De ontheffing wordt slechts voor de in het besluit genoemde soorten en beschreven activiteiten verleend. Deze ontheffing geldt alleen voor de activiteiten die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.

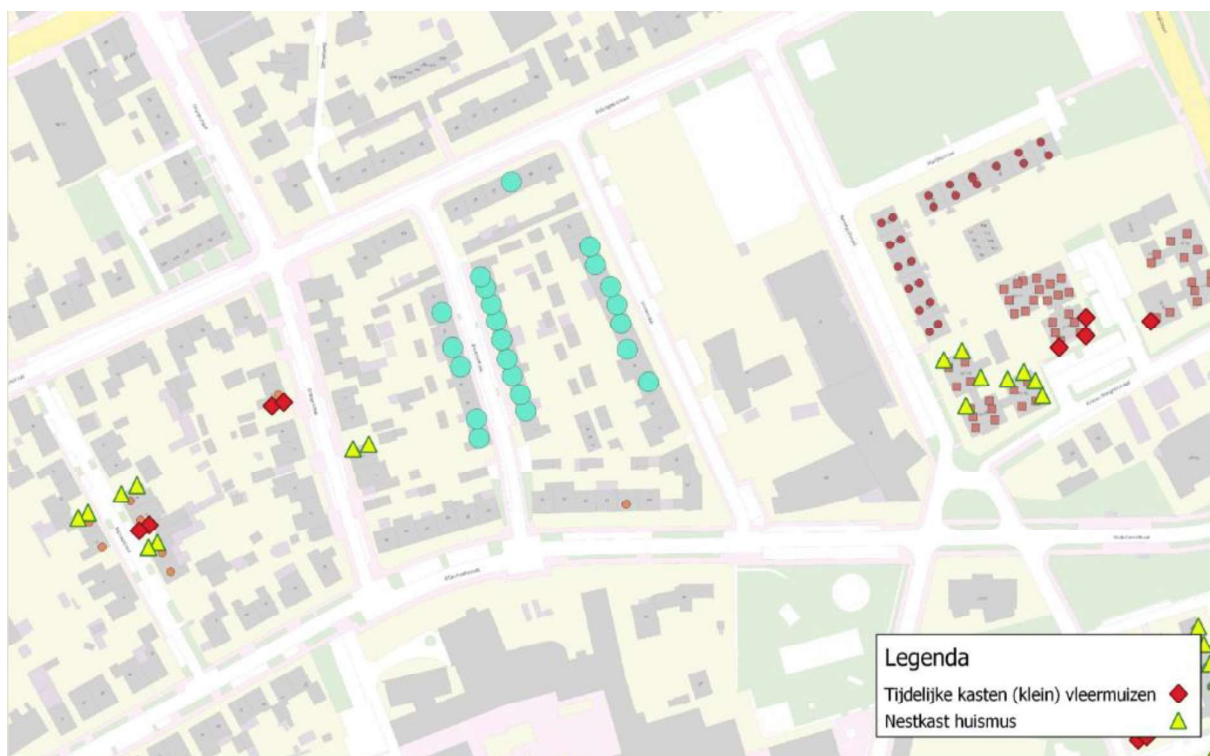
Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden.

BIJLAGE 1. OVERZICHTSTEKENING VAN DE PLANLOCATIE

Figuur 1. Locatie huizencomplex 3089. De activiteiten vinden plaats binnen het omliggende gebied, aan de met groene stip aangegeven huizen.

BIJLAGE 2. LOCATIE VAN DE MITIGERENDE MAATREGELEN

Figuur 2. Locatie van de tijdelijke voorzieningen bij Boxmeer Noord.

Figuur 3. Locatie van de tijdelijke voorzieningen bij Boxmeer Zuid.

Dorp	Straat	Nr.	Huismuskast	Vleermuskast klein	Opmerking
Boxmeer	Nassaustraat	5		2	
Boxmeer	Nassaustraat	7	2		
Boxmeer	Oranjestraat	3	2		
Boxmeer	Oranjestraat	10		2	
Boxmeer	Prinses Margrietstraat	77-103	12		
Boxmeer	Prinses Margrietstraat	33-43		3	
Boxmeer	Prinses Margrietstraat	25-27		1	
Boxmeer	Emmastraat	1	1	1	
Boxmeer	Emmastraat	2		2	
Boxmeer	Emmastraat	3	1		
Boxmeer	Emmastraat	5	1		
Boxmeer	Emmastraat	7	1		
Boxmeer	Emmastraat	10		2	
Boxmeer	Hendrikstraat	2		1	
Boxmeer	Hendrikstraat	1	1	2	
Boxmeer	Hendrikstraat	5	1		
Boxmeer	Hendrikstraat	7	1		
Boxmeer	Hendrikstraat	9	1		
Boxmeer	Hendrikstraat	10		2	
Boxmeer	Hendrikstraat	11	1		
Boxmeer	Wilhelminastraat	14	2		
Boxmeer	Wilhelminastraat	16	2		
Boxmeer	Begijnenstraat	29	1		
Boxmeer	Begijnenstraat	33	1		

Boxmeer	Begijnenstraat	35	1	2	
Boxmeer	Julianastraat	2	1	2	
Boxmeer	Julianastraat	4	1		
Boxmeer	Julianastraat	9		2	
Boxmeer	Pastoor Kerstenstraat	10	2		
Boxmeer	Pastoor Kerstenstraat	18	2		
Boxmeer	Pastoor Kerstenstraat	22	2		

Figuur 4. Adressenlijst van de tijdelijke voorzieningen bij Boxmeer Zuid.

BIJLAGE 3. MELDINGSFORMULIER START HANDELINGEN BESCHERMDE SOORTEN

Meldingsformulier start handelingen ten aanzien van beschermde soorten

Ontheffing Wet natuurbescherming, onderdeel beschermde soorten

Gegevens

Aanvraagnummer Z/199209

Naam initiatief Mooiland

Ontheffingsperiode voor de periode tot en met 1 september 2026

Ontheffinghouder

Naam aanvrager

Adres

PC-Woonplaats

Gegevens

werkzaamheden:

Contactpersoon uitvoering
werkzaamheden

Telefoonnummer (vast)

Telefoonnummer (mobiel)

Ecoloog betrokken bij
uitvoering

Locatie(s) werkzaamheden

Datum gereedkomen
compensatiemaatregelen

Datum start
werkzaamheden

Overzicht planning
werkzaamheden

Dit formulier dient zodra de aanvang van de handelingen met betrekking tot beschermde soorten bekend is, doch uiterlijk 2 werkdagen van tevoren, te worden ingediend

Retouradres

Omgevingsdienst Brabant Noord
Email: info@odbn.nl

KENNISGEVING WET NATUURBESCHERMING, Mooiland, Bakelgeertstraat, Beatrixstraat, Irenestraat, Hendrikstraat, Julianastraat, en Pastoor Kerstenstraat in Boxmeer, Z/199209

Beschikking

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant maken bekend dat zij op 2 oktober 2023 een ontheffing ingevolge artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming hebben verleend (kenmerk: Z/199209-360580) aan Mooiland, Arnoud van Gelderweg 69, 5361 CV te Grave voor de energetische renovatie van 47 woningen, voor de locatie Bakelgeertstraat, Beatrixstraat, Irenestraat, Hendrikstraat, Julianastraat, en Pastoor Kerstenstraat in de gemeente Boxmeer. De ontheffing is geldig voor de periode tot en met 1 september 2026.

De aanvraag, het besluit en de bijbehorende stukken liggen vanaf 4 oktober 2023 tot en met 14 november 2023 6 weken **ter inzage** bij de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN), telefoonnummer (088) 743 00 00. Het besluit is digitaal op te vragen via e-mail info@odbn.nl of te vinden op de website <https://www.brabant.nl/loket/vergunningen-meldingen-en-ontheffingen>.

Bezwaar

Is dit besluit aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u een bezwaarschrift indienen. Is het besluit niet rechtstreeks aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u alleen een bezwaarschrift indienen als het besluit directe gevolgen voor u heeft. Verstuur uw bezwaarschrift binnen 6 weken na de verzenddatum van het besluit.

U kunt uw bezwaarschrift op 2 manieren indienen:

- **Digitaal.** Op www.brabant.nl/bezwaar vindt u de link 'Bezwaar indienen'. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.
- **Per post.** Stuur uw bezwaarschrift naar:
Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum, het kenmerk en een omschrijving van het besluit waarmee u het niet eens bent;
- de reden waarom u het niet eens bent met ons besluit;
- de datum van uw bezwaarschrift en uw handtekening;
- maakt u namens iemand anders bezwaar? Stuur dan een machtiging mee.

Voeg ook een kopie toe van het besluit waarmee u het niet eens bent. Op deze manier kunnen wij uw bezwaarschrift beter in behandeling nemen.

Kunt u ons ook uw telefoonnummer en e-mailadres geven? Zo kunnen wij samen met u de beste aanpak van de behandeling van uw bezwaar bespreken.

U kunt het secretariaat van de hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Aan het indienen van een bezwaar zijn geen kosten verbonden.

Voorlopige voorziening

Als u een bezwaarschrift indient, dan heeft dit geen schorsende werking. Dat betekent dat het besluit geldt zolang uw bezwaarschrift in behandeling is. Het kan zijn dat u dit niet wilt. Bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen voor u heeft. U kunt gelijktijdig met of na het indienen van een

bezwaarschrift een verzoek om een voorlopige voorziening vragen bij de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Er zijn kosten verbonden aan het vragen om een voorlopige voorziening (griffierecht).

U kunt ook digitaal verzoeken om een voorlopige voorziening. Zie daarvoor:
rechtspraak.nl/bestuursrecht.

Aan deze procedure is het kenmerk Z/199209 gekoppeld. Wij verzoeken u bij correspondentie dit kenmerk te vermelden.

's-Hertogenbosch, oktober 2023